

I. Előzetes vitarendezés

- Közbeszerzési Döntőbizottság (KDB) közreműködése nélkül, eljárás bármely szakaszában
- Bármely jogszabálysértés esetén (korábban: csak eredménnyel szemben)
 - o kivéve: olyan összegezéssel vagy javított dokumentummal szemben, amit előzetes vitarendezés eredményeképpen javított az ajánlatkérő (ezzel szemben a KDB-hez lehet fordulni) VAGY amit már támadtak de nem módosítottak (de KDB itt is lehet)
- jogosulti kör (=vitarendezést kérelmező):
 - o ajánlattevő
 - o kamara vagy érdekképviselői szervezet, ha tevékenysége a közbesz. tárgyával összefügg
- határideje:
 - o ajánlattevő a jogsértő eseményről való tudomásszerzést követő 3 munkanapon belül
 - o ajánlattevő vagy kamara az ajánlattételi/részvételi határidőt megelőző 10. napig, egyszerű vagy gyorsított eljárásban a határidőig a felhívással vagy dokumentációval szemben (oka: eddig lehet kérdést is feltenni!!! = kiegészítő tájékoztatást kérni)
- kérelem tartalma
 - o írásbeli összegezés vagy egyéb dokumentum, vagy eljárási cselekmény jogsértőnek tartott eleme
 - o kérelmező javaslata, észrevétele
 - o az álláspontját alátámasztó adatok, tények (továbbá az azt alátámasztó dokumentumokra – ha vannak ilyenek – hivatkozni kell)
- kérelem benyújtása: faxon vagy elektronikus úton (e-mail nem az!!! csak ha fokozott biztonságú elektronikus aláírással van ellátva – fel kell tölteni a rendszerbe, ha egyszer lesz)
- elintézése: kérelem megérkezésétől számított 3 munkanapon belül a benyújtási módnak megfelelő módon + az előzetes vitarendezési kérelem benyújtásáról, valamint az arra adott válaszáról az eljárás valamennyi – általa ismert – ajánlattevőjét is tájékoztatja
- hatása a szerződéskötésre: az ajánlatkérő a kérelem benyújtásától a válaszának megküldését követő tizedik napig nem kötheti meg a szerződést
- megjegyzés: korábban a jogorvoslat feltétele volt, most alternatív vitarendezési fórum; azért érdemes élni vele, mert ha mégis jogorvoslat lesz, akkor az igazgatási szolgáltatási díjból 20% kedvezményt kapunk

II. A közbeszerzési eljárással kapcsolatos jogorvoslat

1. hatáskör:
 - a. bíróság: szerződéssel kapcsolatos jogviták + polgári jogi igények
 - i. kivéve: szerződés módosítása, teljesítése projektársaságként, teljesítésigazolás kiadása
 - b. többi: KDB (egész országra kiterjedő illetékességgel, Ket. szabályai szerint)
 - i. közbeszerzésre, eljárásra von. szabályok megsértése
 - ii. szerz. módosítása, teljesítése is
2. 3 tagú tanácsban (éves statisztikai összegezés meg nem küldése, ajánlattevők jegyzékébe való adat bejelentésének hiánya, szerződés módosítása miatt: egy biztos jár el) - többségi határozathozatal
 - a. Elnök: jogi szakvizsga!
 - i. eljárás előkészítése és levezetése,
 - ii. ideiglenes intézkedés, ügy befejezését eredményező végzés, érdemi határozat kivételével minden intézkedést megtehet önállóan is, ami a KDB hatásköre
 - b. +1 jogi szakvizsgás (vagyis összesen 2) és egy „szakmabeli” (lehetőség szerint az ügy tárgyával leginkább összefüggő egyetemi vagy főiskolai végzettséggel kell rendelkeznie)
3. nem járhat el összeférhetetlen közbeszerzési biztos (320.§)
 - az ok felmerülésétől 3 napon belül be kell jelentenie a KDB elnökének (KDB elnökéről a Közbeszerzések Tanácsa elnöke dönt); ha maga jelentette be, nem járhat el a kizárás elintézéséig; ha más jelentette be, eljárhat, de az ügy befejezését eredményező végzés és az érdemi határozat meghozatalában nem vehet részt; ugyanazon biztos ellen többszöri előterjesztés esetén nincs korlátozás; a kizárás elintézésére fordított idő az eljárási határidőbe nem számít be

- a. az ajánlatkérő, a közbeszerzési eljárást jogtalanul mellőzve beszerző, az ajánlattevő vagy az eljárást kezdeményező egyéb érdekelt szervezetben (a továbbiakban együtt: ügyfélszervezet) tulajdoni részesedéssel rendelkezik
 - b. olyan szervezetben rendelkezik tulajdoni részesedéssel, amely az ügyfélszervezettel rendszeres üzleti kapcsolatban áll
 - c. a jogorvoslati eljárás megindításának időpontját megelőző két évben az ügyfélszervezettel munkaviszonyban, egyéb foglalkoztatási jogviszonyban vagy tagsági viszonyban állt, illetőleg annak vezető tisztségviselője vagy felügyelőbizottságának tagja volt, vagy az ügyfélszervezetben tulajdoni részesedéssel rendelkezett
 - d. akinek hozzátartozója az ügyfélszervezettel munkaviszonyban egyéb foglalkoztatási jogviszonyban vagy tagsági viszonyban áll, illetőleg annak vezető tisztségviselője vagy felügyelő bizottságának tagja
 - e. akinek hozzátartozója az ügyfélszervezetben tulajdoni részesedéssel rendelkezik
 - f. akinek hozzátartozója olyan szervezettel áll munkaviszonyban, egyéb foglalkoztatási jogviszonyban vagy tagsági viszonyban, illetőleg annak vezető tisztségviselője vagy felügyelőbizottságának tagja, vagy abban tulajdoni részesedéssel rendelkezik, amely az ügyfélszervezettel rendszeres üzleti kapcsolatban áll
 - g. akinek hozzátartozója olyan szervezettel áll közszolgálati jogviszonyban, amely az ügyfélszervezet felügyelő vagy alárendelt szervezete, illetőleg amely az ügyfélszervezet részére támogatást, illetőleg kizárólagos jogot biztosított
4. kérelemre vagy hivatalból indul: a közbesz. eljárást fel lehet függeszteni erre az időre
- a. kérelemre:
 - i. kérelmező:
 - ajánlatkérő
 - az olyan ajánlattevő, részvételre jelentkező vagy egyéb érdekelt, akinek jogát vagy jogos érdekét az e törvénybe ütköző tevékenység vagy mulasztás sérti vagy veszélyezteti
 - a közbeszerzés tárgyával összefüggő tevékenységű kamara vagy érdekképviseleti szervezet (az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívással, a dokumentációval, illetőleg ezek módosításával kapcsolatban)
 - ii. határidő: JOGVESZTŐ!!!
 - **szubjektív:** a jogsértésnek a kérelmező tudomására jutásától számított tizenöt napon belül, a közbeszerzési eljárást lezáró jogsértő döntés esetében pedig a jogsértésnek a kérelmező **tudomására jutásától** számított tíz napon belül
 - * az előírt határidő lejártánál később feladott hirdetmény esetében a hirdetmény közzétételétől számított tizenötödik napot;
 - * a közbeszerzési eljárást lezáró döntésben a megtekintett iratokkal kapcsolatban szereplő jogsértéssel kapcsolatban az iratbetekintés befejezésének napját, ha a kérelmező az ajánlat(ok)ba betekintett az ajánlatkérőnél vagy a Közbeszerzési Döntőbizottságnál;
 - * ha a kérelemmel érintett jogsértéssel összefüggésben előzetes vitarendezést kérelmeztek és az ajánlatkérő a jogsértéssel kapcsolatban álláspontját megküldte, de egyéb intézkedést nem tett, ezen jogsértés tekintetében az ajánlatkérői álláspont megküldésének időpontját;
 - * a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés e törvénybe ütköző módosítása vagy teljesítése esetében a szerződés módosításáról, illetőleg teljesítéséről szóló tájékoztatót tartalmazó hirdetmény közzétételétől számított harmincadik napot kell tudomásszerzésnek tekinteni

- objektív: 90 nap a jogsértés megtörténtétől

** a jogellenes tartalmú, a közbeszerzési eljárást megindító hirdetmény esetében a hirdetmény közzétételét, közvetlen felhívás esetében a felhívás megküldését;*

** az előírt határidő lejártánál később feladott hirdetmény esetében a hirdetmény közzétételét;*

** a közbeszerzési eljárás mellőzésével történő beszerzés esetében a szerződés megkötésének időpontját, illetőleg ha ez nem állapítható meg, akkor a szerződés teljesítésének bármelyik fél által történő megkezdését kell tekinteni*

- kiegészítő:

** felhívással, a dokumentációval, illetőleg ezek módosításával kapcsolatban az – adott esetben módosított – ajánlattételi, illetőleg részvételi határidő lejártáig lehet kérelmet benyújtani, kivéve, ha az előbbi határidő a hosszabb*

** közbeszerzési eljárás mellőzésével történő beszerzés: ha határidő lejártát követően jut tudomására, a szerződéskötéstől vagy bármelyik fél által történt teljesítésétől (ha szerződéskötés dátuma nem állapítható meg) számított 1 éven belül*

- iii. a kérelem benyújtásával megegyező módon az ajánlatkérőt értesíteni kell
- iv. kérelem tartalma: összes ismert ügyfél + 1 pld.
a) a kérelmező (és képviselőjének) nevét, székhelyét (lakóhelyét), a kérelmezői jogosultságot alátámasztó tényeket;
b) a kérelemmel érintett közbeszerzési eljárás ajánlatkérőjének nevét, székhelyét és a közbeszerzés tárgyát, illetőleg a közbeszerzési eljárás mellőzésével történő beszerzés esetében a beszerző nevét, székhelyét és a beszerzés tárgyát;
c) a jogsértő esemény megtörténtének és a kérelmező tudomásszerzésének időpontját;
d) a megsértett jogszabályi rendelkezést;
e) a Közbeszerzési Döntőbizottság döntésére irányuló indítványt, ennek indokait;
f) ideiglenes intézkedés elrendelésére irányuló indítványt, ennek indokait;
g) a közbeszerzési ügy lehetséges érdekeltjeinek a kérelmező által ismert nevét, székhelyét (lakóhelyét);
h) hogy volt-e előzetes vitarendezés, továbbá ha volt, annak eredményét, illetve az ajánlatkérő válaszát, melyet csatolni is kell.
+ igazgatási szolgáltatási díj (közösségi eljárásban eljárás eredményével kapcsolatos: 900e Ft, minden egyéb esetben 150e Ft – 20%, ha volt előzetes vitarendezés)
- v. kérelem visszavonása: érdemi határozatig, de díj nem jár vissza
- vi. eljárás megindítása: kérelem beérkezését követő munkanapon megindítja az eljárást - hiánypótlásra hívhat fel (5 napon belül, vagy el fogja utasítani)
- vii. érdemi vizsgálat nélkül 5 napon belül végzéssel elutasítja, ha:
a) az eljárásra magyar hatóságnak nincs joghatósága;
b) az eljárásra nincs hatásköre és a kérelem áttételének nincs helye, továbbá ha a kérelem áttételéhez szükséges adatok a kérelemből hiányoznak, és azok hivatalból sem állapíthatók meg;
c) a kérelem elkésett;
d) az ügyet érdemben már elbírálta, és változatlan tényállás mellett, ugyanazon ügyben, ugyanazon jogszabálysértésre hivatkozva újabb kérelmet nyújtottak be;
e) a kérelem nem az arra jogosulttól származik;
f) a kérelmező a hiánypótlási felhívásnak a meghatározott határidő alatt nem tett eleget, vagy a kérelmét újból hiányosan adta be;
g) az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárást megindító hirdetményét, felhívását jogszerűen visszavonta.
+ eljárás során: megszünteti végzéssel, ha később derül ki

- viii. nincs kérelemhez kötöttség!!!
 - kérelemben foglaltakon túli jogsértésre az eljárást kiterjesztheti
 - kérelem visszavonása esetén is folytathatja hivatalból
 - b. hivatalból:
 - i. eljárás kezdeményezésére jogosult:
 - a) a *Közbeszerzések Tanácsának elnöke*;
 - b) az *Állami Számvevőszék*;
 - c) a *Kormány által kijelölt belső ellenőrzési szerv (!)*;
 - d) a *közigazgatási hivatal*;
 - e) a *kincstár*;
 - f) az *országgyűlési biztos*;
 - g) a *közbeszerzéshez támogatást nyújtó, illetve a támogatás felhasználásában jogszabály alapján közreműködő szervezet*;
 - h) a *központosított közbeszerzés során ajánlatkérésre feljogosított szervezet*;
 - i) a *Gazdasági Versenyhivatal*;
 - j) a *kormány által az EU-s és nemzetközi támogatások ellenőrzésére kijelölt szerv (!)*
+ *hirdetmény közzététele nélküli eljárás szabályainak megértése miatt a KDB elnöke!!!*
 - ii. határidő:
 - **szubjektív**: a jogsértés tudomásra jutásától, közbeszerzési eljárás mellőzése esetén a szerződés megkötéséről, vagy – ha ez nem állapítható meg – teljesítésének bármelyik fél általi megkezdéséről történt tudomásszerzéstől számított harminc napon belül
 - **objektív**: a jogsértés megtörténtétől számított 1/3 (!) éven belül
 - **kiegészítő**: a közbeszerzési eljárás mellőzése esetén 3 éven belül
 - iii. beadvány tartalma, eljárás megindítása, hiánypótlás, érdemi vizsgálat nélküli elutasítás, eljárás megszüntetés ugyanaz, mint a kérelemre indult eljárásnál
 - c. egyesítés: olyan ügyek, amelyek tárgya egymással összefügg, vagy ha az ügyek együttes elintézését célszerűségi, gazdaságossági vagy más eljárási szempontok indokolják
5. ideiglenes intézkedések: szerződéskötésig, ha valószínűsíthető a közbeszerzésre, valamint a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályok rendelkezéseinek, illetőleg alapelveinek megsértése vagy ennek veszélye fennáll
- a. közbeszerzési eljárás felfüggesztése
 - b. felszólítja a közbeszerzési eljárás ajánlatkérőjét, hogy az eljárásba a kérelmezőt vonja be
 - c. régebben: szerződéskötés megtiltása, de most ez a főszabály, és kérelemre a KDB engedélyezheti a szerződéskötést, ha annak előnyei meghaladják a szerződéskötéssel járó hátrányokat (kérelem beérkezésétől számított 5 napon belül dönt, további jogorvoslat nincs)
6. tárgyalás szabályai:
- a. tartható, nyilvános, de a nyilvánosság ki is zárható (minősített adat)
 - b. iratbetekintés, másolat készítés - eljárás során külön engedély nélkül bármikor
 - i. ki?
 - kérelmező, ellenérdekű ügyfél, ezek képviselője
 - Közbeszerzések Tanácsának tagja
 - más, ha az iratok ismeretéhez jogos érdekük fűződik, és az iratbetekintés nem ütközik a minősített adat védelmére vonatkozó szabályokba (engedéllyel)
 - ii. a közbeszerzési eljárás, illetőleg a jogorvoslati eljárás során keletkezett iratokba
 - kivéve: amibe üzleti titokra való hivatkozással megtiltották, ha az nem minősül közérdekű adatnak, megismerésük hiánya nem akadályozza az ellenérdekű ügyfelet jogorvoslati jogának gyakorlásában, ugyanakkor az iratok vagy adatok mások általi megismerése aránytalanul súlyosan sértené az ügyfél üzleti érdekeit
 - KDB kérhet olyan változatot az iratból, ami nem tartalmaz üzleti titkot
 - zárt tárgyalásról csak az, aki ott lehetett

- c. eljárási bírság: 50-500e Ft-ig, külön jogorvoslatnak van helye
 - *hamis adatot közöl, illetőleg az ügy elbírálása szempontjából lényeges adatot elhallgat;*
 - *felvilágosítást nem vagy nem határidőn belül ad meg;*
 - *a gazdasági, szakmai, illetőleg közbeszerzési tevékenységével kapcsolatos iratokba való betekintést akadályozza;*
 - *nyilvánvalóan alaptalanul tesz kizárásra irányuló bejelentést vagy ugyanabban az eljárásban ugyanazon közbeszerzési biztos ellen ismételt alaptalan bejelentést tesz.*

7. elintézési határidő:

- a. tárgyalás nincs: eljárás megindításától számított 15 napon belül (+10)
- b. tárgyalás: 30 nap (+10)
- c. szerződés módosításával kapcsolatos jogorvoslat: 60 nap (+30)
- d. hosszabbítás: minden érdekelt értesítésével
- e. felfüggesztés nem kérhető

8. érdemi határozatok: Közbeszerzések Tanácsa (KBT) nevében

- a. az alaptalan kérelmet elutasítja;
- b. a hivatalból indított eljárásban megállapítja a jogsértés hiányát;
- c. megállapítja jogsértés megtörténtét (ajánlatkérő elállhat a szerződéstől, ha a jogsértés az eljárás eredményét befolyásolta);
- d. megállapítja a jogsértés megtörténtét és:
 - i. a közbeszerzési eljárás befejezése előtt felhívhatja a jogsértőt az e törvénynek megfelelő eljárásra, illetőleg az ajánlatkérő döntésének meghozatalát feltételhez kötheti;
 - ii. megsemmisítheti az ajánlatkérőnek a közbeszerzési eljárás folyamán hozott vagy azt lezáró döntését, ha e döntés alapján a szerződést még nem kötötték meg (30 napon belül új döntés hozható, ha az ajánlatokat fenntartják – meg kell kérdezni);
 - iii. elrendelheti az ajánlattevőnek a minősített ajánlattevők hivatalos jegyzékéből való törlését (ha nem felel meg a minősítési feltételeknek);
 - iv. az ajánlattevőt hat hónaptól három évig terjedő időszakra eltilthatja közbeszerzési eljárásban való részvételtől;
 - v. bírságot szabhat ki - kivéve ha semmis a szerződés – a szabályt megszegő szervezettel (személlyel), valamint a jogsértésért felelős személlyel, illetőleg a szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben
- e. a jogsértés megállapítása mellett **bírságot** szab ki
 - i. alapja:
 - ha megállapítja, hogy a Közbeszerzések Tanácsa felhívása ellenére az ajánlatkérők nyilvántartásába be nem jelentkezett szervezet ajánlatkérőnek minősül;
 - szerződéskötési moratórium ellenére megkötötték a szerződést, ha az nem semmis;
 - éves statisztikai összegezés megküldésének hiánya, adatbejelentés hiánya, valamint szerződés jogszerűtlen módosítása esetén megállapítja a jogsértés megtörténtét;
 - ha az ajánlatkérő elmulasztotta a hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos eljárás hirdetményét a KDB-nak megküldeni
 - ii. mértéke: eset összes körülményének mérlegelésével
 - jogsérelem súlya
 - a közbeszerzés tárgya és értéke
 - a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyása
 - az e törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítása
 - a jogsértőnek az eljárást segítő együttműködő magatartása
 - a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt-e
 - iii. bírságolt személy: ha a felhívás jogszabálysértő, akkor a felhívást előkészítő személlyel szemben is kiszabja!

- f. megállapítja a jogsértés megtörténtét és fél évtől három évig terjedő időszakra eltiltja az ajánlattevőt közbeszerzési eljárásban való részvételtől, ha
 - i. az ajánlattevő a közbeszerzési eljárás során, illetve a közbeszerzési eljárással kapcsolatban hamis adatot szolgáltatott, vagy hamis nyilatkozatot tett,
 - ii. az ajánlattevő jogsértő magatartását jogerős határozatában két éven belül legalább két alkalommal megállapította;
- g. rendelkezik az igazgatási szolgáltatási díj, valamint a jogorvoslati eljárás költségeinek viseléséről
 - i. költség fogalma: mindaz a költség, amely a célszerű és jóhiszemű eljárásvitellel kapcsolatban az eljárás során felmerült (különösen a tanú-, szakértői és tolmácsdíj, a fordítási költség, a helyszíni szemle költsége, az ügyfél iratbetekintési jogának gyakorlásával kapcsolatban felmerült költség, az ügyfelet képviselő ügyvéd, jogtanácsos készíadásai és megbízási díja) – bizonyítékok vagy nyilatkozat alapján, az indokolatlanul magas költségigény mérsékelhető
 - ii. jogsértő, vagy az alaptalan kérelmet előterjesztő köteles viselni
 - iii. hivatalból indított: jogsértés hiányában az állam
- h. pert indít a szerződés érvénytelenségének kimondása és az érvénytelenég jogkövetkezményének alkalmazása iránt, ha a szerződés semmisségét megalapozó jogsértést állapított meg, érdemi határozatától 30 napon belül (Ptk. szerinti semmisség ettől még é!!)
 - i. **kézbésítés, közlés:**
 - i. ügyfeleknek és egyéb érdekelteknek kézbesíteni kell + támogatónak
 - ii. KBT honlapján meghozatala napján közzé kell tenni (zárt tárgyalásnál is!)
 - iii. felülvizsgálat tényére utalni kell – bíróság határozatát is közzéteszi
- 9. jogorvoslat a KDB döntése ellen:
 - a. végzés ellen:
 - i. külön jogorvoslat: ha tv. megengedi (pl. eljárási bírság, a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárásának felfüggesztését elrendelő végzés, a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasító végzés, az eljárást megszüntető végzés)
 - ii. határidő: 8 napon belül KDB-hez → ügy irataival továbbítja a bírósághoz
 - iii. Fővárosi Bíróság, soron kívül, nemperes eljárásban
 - iv. döntése: megváltoztathatja, további jogorvoslat nincs
 - b. érdemi határozat ellen: fellebb., újrafelvétel nincs, bírósági felülvizsgálat kérhető
 - i. határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül KDB-hez
 - ii. 3 munkanapon belül továbbítja a bírósághoz az ügy irataival együtt
 - iii. bíróság 8 napon belül megvizsgálja + KDB nyilatkozatával megküldi felperesnek (ha vh. felfügg.-re irányuló kérelem: 3 munkanapon belül)
 - iv. beavatkozás: bíróság értesíti, 8 napon belül van rá lehetőség
 - v. kereset megváltoztatása, kiterjesztése csak perindítási határidőn belül
 - vi. hiánypótlás max. 8 nap
 - vii. szünetelés nincs
 - viii. tárgyaláson kívül határoz, kérelemre tárgyalást tart (iratok beérkezését követő 30 napon belül)
 - ix. döntés: 30 napon belül (kivéve: bizonyítási eljárás szükséges)
 - x. megváltoztathatja + eltilthat + mindent alkalmazhat, amit a KDB, ha megállapítja a jogsértést + új eljárásra kötelezhet (utasítások!!!)
 - xi. 8 napon belül kézbesíteni kell a felek részére
 - xii. közléstől 8 napon belül fellebbezésnek van helye

III. A közbeszerzésekkel kapcsolatos egyéb perek

1. A Közbeszerzési Döntőbizottság határozatának felülvizsgálata és a szerződés közbeszerzési jogsértés miatti érvénytelenségének megállapítása iránti egységes per
 - a. csak egységesen!!!
 - b. felek: KDB valamint a szerződő felek ellen kell megindítani
 - c. feltételei: kizárólag akkor, ha az érvénytelenség megállapítását azért kérik, mert
 - i. a szerződést a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével kötötték meg,
 - ii. a felek a szerződéskötési moratóriumra vonatkozó szabályok megsértésével kötöttek szerződést és ezzel megfosztották az ajánlattevőt attól, hogy a szerződéskötést megelőzően jogorvoslati eljárás megindítását kérelmezze, egyben olyan módon sértették meg a közbeszerzésekre vonatkozó szabályokat, hogy az befolyásolta az ajánlattevő esélyét a közbeszerzési eljárás megnyerésére.
 - d. egyéb polgári jogi igény nem érvényesíthető
 - e. a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül kell benyújtani a KDB-hoz
 - f. 3 munkanapon belül továbbítja az ügy irataival együtt
 - g. Fővárosi Bíróság kizárólagosan illetékes
 - h. keresetet csak a perindításra nyitva álló határidőn belül lehet megváltoztatni, illetve kiterjeszteni
 - i. szünetelés nincs
 - j. megváltoztathatja + eltilthat + mindent alkalmazhat, amit a KDB, ha megállapítja a jogsértést (ha a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatát hatályon kívül helyezi, a szerződés érvénytelenségének tárgyában a pert megszünteti)
 - k. ha nem érvénytelen a szerződés, mert jóhiszemű volt (306/A§ (3) bek.), bírságot kell kiszabni (szerz. értékének 10%-a)
 - l. határozat közlésétől számított 8 napon belül fellebbezésnek van helye
2. A szerződés közbeszerzési jogsértés miatti érvénytelenségének megállapítása iránti polgári per
 - a. szerződés érvénytelen, ha:
 - i. azt a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével kötötték meg;
 - ii. a felek a szerződéskötési moratóriumra vonatkozó szabályok megsértésével kötöttek szerződést, és ezzel megfosztották az ajánlattevőt attól, hogy a szerződéskötést megelőzően jogorvoslati eljárás megindítását kérelmezze, egyben olyan módon sértették meg a közbeszerzésekre vonatkozó szabályokat, hogy az befolyásolta az ajánlattevő esélyét a közbeszerzési eljárás megnyerésére.
 - b. KDB eljárása eredményeképpen megállapítja a jogsértést → meg kell indítani a pert
 - c. ha a bíróság is megállapítja az érvénytelenséget, a szerződés ex tunc érvénytelen, és a szerződés megkötése előtt fennállott helyzetet kell visszaállítani
 - d. ha nem érvénytelen a szerződés, mert jóhiszemű volt (306/A§ (3) bek.), bírságot kell kiszabni (szerz. értékének 10%-a)
3. A közbeszerzésekkel kapcsolatos egyéb polgári perek
 - a. az előző kettőn kívül a közbeszerzésre, illetve a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályok megsértésére alapított bármely polgári jogi igény érvényesíthetőségének feltétele, hogy a KDB, illetőleg a bíróság a jogsértést jogerősen megállapítsa
 - b. ha az ajánlattevő kártérítésként kizárólag az ajánlat elkészítésével és a közbeszerzési eljárásban való részvétellel kapcsolatban felmerült költségeinek megtérítését követeli az ajánlatkérőtől, e kártérítési igény érvényesítéséhez elegendő azt bizonyítani, hogy
 - i. ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésre, illetőleg a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályok valamely rendelkezését, és
 - ii. valódi esélye volt a szerződés elnyerésére, valamint
 - iii. a jogsértés kedvezőtlenül befolyásolta a szerződés elnyerésére vonatkozó esélyét